

DRAGØR KOMMUNE

Evaluering af klubpædagogernes indtræden på mellemtrinnet

Skoleåret 2016 - 2017

Skole- og kulturafdelingen

01-05-2017

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
INDLEDNING OG GENSTANDSFELT	3
HELHEDSVURDERING	5
ERFARINGER MED SAMARBEJDET	6
ELEVERNES TRIVSEL OG FAGLIGE UDVIKLING	8
ARBEJDSLIV	9

Indledning og genstandsfelt

I forlængelse af aftalen om et fagligt løft af folkeskolen fra d. 7. juni 2013 fremgår det, at *"Pædagoger kan inddrages i undervisningen i en understøttende rolle ved at løse opgaver inden for deres kompetence på alle klassetrin. De vil fx kunne støtte og supplere læreren i de fagopdelte timer og vil kunne varetage understøttende undervisning alene med eleverne"*. Lokalt i Dragør er det politisk besluttet, at klubpædagogerne skal indtræde på mellemtrinnet i skolen fra 1. august 2016. Denne evaluering er udarbejdet af dels en baseline undersøgelse, der blev foretaget i efteråret 2016, og dels en opfølgende undersøgelse som blev foretaget i foråret 2017, som udfoldes i denne rapport.

Metode

Denne evaluering er udarbejdet over to runder, hvor den første runde var i efterår 2016, og den anden var i forår 2017. Den første runde fokuserede på forventningerne til samarbejdet, og de opfølgende fokusgruppeinterview i foråret 2017 fokuserede på de konkrete erfaringer med samarbejdet. Denne rapport vil udelukkende præsentere resultaterne fra forår 2017.

Evalueringen er udarbejdet på baggrund af fokusgruppeinterviews med lærere og pædagoger, der arbejder på mellemtrinnet i skolen.

Til fokusgruppeinterviewene i foråret blev der foretaget to fokusgruppeinterview, ét samlet for klubpædagogerne og ét samlet for lærerne, som samarbejder med klubpædagogerne i skolen, men med repræsentanter fra alle tre skolematrikler.

Tilgangen til fokusgruppeinterviewene i begge undersøgelsesrunder er kvalitativ. Her er der gjort brug af en tragtmodel, hvor deltagerne først er blevet stillet et bredt overordnet spørgsmål for at sætte refleksionen i gang, og efterfølgende er interviewene fortsat i en mere struktureret form. Dette er gjort med henblik på at sikre svar på evalueringens opstillede spørgsmål omkring lærer- og pædagog samarbejdet på mellemtrinnet. Hensigten med at lave gruppe- og fokusgruppeinterviews har primært været at sikre plads til nuancer i de forskellige målgruppers besvarelser, samt at opnå kendskab til målgruppernes måde at tale sammen om lærer- og pædagog samarbejdet på mellemtrinnet i skolen.

Til interviewene er der udarbejdet særskilte interviewguides til henholdsvis lærerne og pædagogerne. Spørgsmålene i interviewene har ofte haft karakter af opklarende spørgsmål, enten strukturelle spørgsmål (eks. "prøv at beskriv", "du siger...", "kan du prøve at beskrive...") eller kontrastspørgsmål (eks. "Hvis organiseringen af samarbejdet ikke har været optimalt, hvad ville så være en optimal måde at organisere det på?"). Når noget er fremstået som meget naturligt og indforstået, er det i interviewet blevet forsøgt at

få interviewpersonerne til at udfolde dette yderligere med henblik på, at alle, også de der ikke har deres daglige og naturlige gang i skolen, ville kunne se nuancerne i udfordringerne.

I hvert interview blev alle interviewdeltagere indledningsvis kort introduceret til formålet med interviewet.

Det er gjort klart at vi vil anonymisere deres udsagn, og at de ville kunne få evalueringen at se, hvis de ønsker det. Afslutningsvis i interviewene blev interviewdeltagerne spurgt, om der var noget som manglede at blive nævnt eller udfoldet. Nogle kommentarer faldt uden for interviewets genstandsfelt, og er derfor ikke medtaget i evalueringen, hvilket interviewdeltagerne er orienteret om.

Det var primært den ene konsulent som stillede spørgsmål, mens den anden tog noter. Der forefindes noter af alle interviews, men dette fremlægges ikke som bilag af hensyn til interviewdeltagernes anonymitet.

Denne rapport vil udelukkende præsentere resultaterne fra 2017. Resultaterne fra 2016 kan læses i den anden rapport udarbejdet i efteråret 2016.

Afgrænsning

Vi har i denne evaluering ikke interviewet elever, ledere eller forældre om deres oplevelser med lærer- og pædagog samarbejdet. Disse grupper ville givetvis kunne komme med relevante perspektiver på sagen, men i dette arbejde har vi valgt at fokusere på medarbejderperspektivet.

Helhedsvurdering

Overordnet kan det konstateres, at lærerne og pædagogerne ser positivt på at skulle samarbejde på mellemtrinnet i skolen. De beskriver, at de som forskellige fagligheder kan supplere hinanden godt. Der er med andre ord en gensidig forventning om, at deres samarbejde kan være til gavn for børnenes læring og trivsel, samt for medarbejdernes arbejde. Der blev i enkelte sammenhænge givet udtryk for, at rollefordeling mellem lærere og pædagoger i skolen kan udfordres og på sigt være anderledes og præget af et mere ligeværdigt samarbejde. Pædagogerne beskriver, at de har oplevet, at det kan være svært at komme på banen med deres faglighed, når de deltager i undervisningen i skolen.

Lærerne oplever, at nogle pædagoger byder ind med indhold, mens andre ikke gør. Lærerne beskriver, at det kan være godt når pædagogerne er der, da de kan hjælpe med at sikre ro og løse konflikter, så læreren har mulighed for at fortsætte undervisningen. På den måde understøtter pædagogerne det trivselsmæssige i klassen. Der gøres dog opmærksom på, at pædagogerne ikke er nok til stede i undervisningen til at kunne have en reel betydning i forhold til trivsel i et større perspektiv, men at de i de enkelte timer de deltager har en betydning. Derudover beskriver lærerne, at der mangler en sammenhængskraft i forhold til, at pædagogerne ikke nødvendigvis er på den klub som børnene går på.

Det understreges i både interviewene med lærerne og pædagogerne, samt i begge undersøgelsesrunder, at der er en grundlæggende organisatorisk udfordring i forhold til at have fælles tid sammen til forberedelse og planlægning - et aspekt som det synes nødvendigt at håndtere, dels i forhold til ambitionen om at skabe et fundament for ligeværdigt samarbejde, men dels også med henblik på, at sikre kvaliteten af de fælles læringsaktiviteter og den undervisning som børnene skal deltage i. Den fælles forberedelsestid anvendes ikke optimalt på nuværende tidspunkt. Bedre tid til forberedelse, planlægning og efterfølgende evaluering vil, ifølge de adspurgte, skabe bedre forudsætninger for et konstruktivt samarbejde. Lærerne og pædagogerne ønsker faste mødetider da deres oplevelse er, at det bliver tilfældigt hvornår man mødes. Dermed efterlader evalueringen det indtryk, at den fælles forberedelse med fordel kunne sættes bedre i spil.

Erfaringer med samarbejdet

Det beskrives på tværs af grupperne, at problematikken i forhold til fælles tid til fælles planlægning af læringsaktiviteterne, ikke er løst. Der gives udtryk for, at det ofte har været tilfældigt hvornår man lige har planlagt kommende læringsaktiviteter. Som én udtrykker det, er fælles koordinering: ” *ofte noget der sker i døren på vej til eller fra undervisningen*”, hvilket beskrives som værende ikke optimalt, da det bliver tilfældigt. Muligheden for at finde fælles tid til samarbejde besværliggøres tilsyneladende også ved, at pædagogerne ikke har deres daglige gang på skolen, hvor lærerne derimod beskriver, at de i deres arbejdskultur ofte afstemmer når de mødes på skolen. I begyndelsen var der, ifølge pædagogerne, lidt konflikter i forhold til kommunikation fx hvornår man svarer på e-mails m.m. da lærerne ofte arbejder om dagen, mens pædagogerne ofte arbejder om eftermiddagen eller om aftenen. Både lærerne og pædagogerne beskriver, at meget af planlægningen sker i døren på vej ind til timen eller via SMS og e-mail. Lærerne og pædagogerne giver udtryk for, at de har lært hinanden bedre at kende, hvilket for nogle pædagoger har betydet, at de bedre kan deltage aktivt i timerne. Der er forskel på, hvordan samarbejdet opfattes af pædagogerne og imellem lærerne. Nogle pædagoger beskriver, at samarbejdet som sådan er fint, men at det kan være svært at få indflydelse på selve undervisningen, hvor de oplever at lærerne har programmet, og at de som pædagoger hjælper med at realisere programmet. Andre pædagoger har oplevelsen af, at de kan få meget indflydelse. Dette forklares af pædagogerne med at det har været nemmere, da de fik udleveret et skema over hele årets flexdage. På den måde har disse pædagoger kunnet overskue, hvor det kunne være særligt relevant at bidrage.

Ifølge lærerne mangler der tilsyneladende struktur, vision for og klarhed om, hvorfor pædagogerne skal være med i skolen. Derudover påpeger de, at det er nødvendigt med flere timer med pædagogerne i skolen, hvis det skal blive rigtig godt.

Lærerne er stadig positivt stemt i forhold til at samarbejde med pædagogerne på mellemtrinnet i skolen. De har oplevet det som positivt for elevernes trivsel når pædagogerne deltager i undervisningen. En lærer udtrykker: ” *At når der er god trivsel i klassen er det nemmere at undervise*”. Dog er der også lærere, der nævner at det ikke nødvendigvis er fordi det er pædagoger, men begrundet det mere ved at der er to voksne i undervisningen. Det fungerer, ifølge lærerne, positivt for de faglige forløb når pædagogen kan være med til at lave holddeling, da det er nemmere at komme rundt til alle elever når der er færre elever i timen. Lærerne har en oplevelse af, at pædagogerne har meget faglighed at byde ind med, men at pædagogerne desværre nogle gange kommer til at virke som en radiatorpædagog, der ikke helt ved hvad de skal gøre i undervisningen. Pædagogerne fungerer, ifølge lærerne, i praksis som en hjælpende hånd, og det er lærernes oplevelse, at det ikke giver så meget fagligt.

Grundlæggende mangler der, ifølge lærerne, en rolleafklaring og organisering af samarbejdet. Det opleves ikke som positivt, at pædagogerne er i den enkelte klasse hver tredje uge – det giver for lidt sammenhæng. Lærerne oplever, at de prøver at organisere deres samarbejde, men at pædagogerne bliver en form for turpædagog, hvor det ikke er så meget fagligt de kommer med.

Det beskrives endvidere som problematisk, at en pædagog ikke bliver erstattet, hvis de er syge. Det betyder i praksis, at lærerne oplever at hele dagen skal laves om hvis pædagogen er syg. Det beskrives derudover også problematisk, at pædagogerne ikke er en del af skolen, da de derfor opleves som gæster.

Fremadrettet giver lærerne udtryk for, at det gælder om at finde ud af, hvad pædagogerne er rigtig gode til og tilpasse forløb efter det. Det kunne fx være spændende, hvis pædagogerne kunne planlægge et trivselsforløb, hvor deres faglighed kunne komme rigtig godt i spil. Nogle lærer nævner også, at pædagogerne burde komme med til skole-hjem-samtalerne. Det kommer i den forbindelse til udtryk, at lærerne og pædagogerne ikke gør brug af den fælles forberedelsestid. For nogen opleves det som om der reelt ikke er nogen mulighed for at have en fælles forberedelsestid sammen. Dette på trods af, at både lærer og pædagog har timer til fælles forberedelsestid. Men det er tilsyneladende ikke lykket at få organiseret et fælles forberedelsesforum.

Ifølge lærerne, er der et for stort slip mellem indskoling og mellemtrin i forhold til, hvor meget pædagogerne er til stede. Denne overgang burde være mere glidende. Pædagogerne beskriver, at det er spændende at arbejde i skolen, men at det kan være svært at finde ud af, hvad ens rolle er når man er i klassen. Det er nemmere at finde ud af når de er med på udflugt. Nogle pædagoger oplever, at det kan være svært at komme på banen med deres faglighed i forhold til læringsaktiviteterne i skolen. De beskriver, at lærerne og pædagogerne har lært hinanden bedre at kende, hvilket har betydet at de bedre kan deltage aktivt i timerne. På den måde fortæller pædagogerne, at der er sket en forbedring siden første undersøgelse blev foretaget. Pædagogerne oplever bl.a., at de gør en forskel, da de er med til at skabe ro i timerne. Derudover har pædagogerne også oplevet, at de har gjort en forskel i forhold til flygtningebørnene, hvor de bl.a. har kunnet hjælpe med at få nogle af flygtningene til at gå i klub.

Overvejelser fremadrettet

Det kommer til udtryk, at både lærere og pædagoger er glade for at samarbejde på fleksdagen - det giver mening at samarbejde på den dag. Dog ønsker de at undersøge mulighederne for at pædagogerne også kunne deltage i øvrige timer i løbet af ugen. Fremadrettet bør den fælles forberedelsestid sættes mere i spil, da mange af de problemer, der beskrives af lærerne og pædagogerne i evalueringen kædes sammen med manglede tid sammen. En tid de også ønsker sig i forhold til at kunne samarbejdet både før og efter læringsaktiviteterne. Der er et behov for, at lærere og pædagoger benytter sig af den fælles

forberedelsestid til at lave fælles planlægning. Skoleledelserne bør anskueliggøre, hvordan medarbejderne kan gøre brug af den fælles forberedelsestid.

Elevernes trivsel og faglige udvikling

Det er lærernes oplevelse, at pædagogerne ikke er nok til stede i undervisningen til at kunne have en reel betydning i forhold til trivsel i et større perspektiv, men at de i enkelte timer de deltager har de en betydning. Pædagogerne skal skifte for meget mellem hold. På den måde bliver pædagogen ikke en gennemgående figur. Lærerne oplever, at de kender børnene bedre end pædagogerne nogensinde vil komme til. Derudover beskriver lærerne, at der mangler en sammenhængskraft i forhold til, at pædagogerne ikke nødvendigvis er på den klub som børnene går på. Lærerne oplever ikke, at der er sket nogen konkret forandring, men at de har lært pædagogerne bedre at kende.

Pædagogerne har oplevet, at de har et godt kendskab til børnene i skolen, og nogle gange har dét, at de har været med i skolen gjort det muligt, at de kunne få nogle flere børn med over i klubben. For nogle pædagoger har det styrket deres relation til børnene, mens der også er nogle pædagoger, der har oplevet at de har fået en dårligere relation til børnene, da deres rolle i skolen er meget forskellig fra den de har i klubben. Den dårligere relation, som nogle har oplevet i forlængelse af deres arbejde i klubben, har gjort det svært i forhold til deres pædagogiske arbejde på klubben. På den positive side kan pædagogerne spotte nogle problematikker i skolen, som man ikke ville opdage i klubben. Pædagogerne beskriver, at det er muligt at lave koblinger i sit pædagogiske arbejde med børnene. Pædagogerne oplever, at de ser nogle andre ting end læreren gør og griber det anderledes an. Det kan være en udfordring, når man bliver brugt som hjælpelærer og man som pædagog ikke ved noget om fx matematik.

Overvejelser fremadrettet

Der kommer nogle usikkerheder til udtryk blandt begge faggrupper i forhold til rollefordelingen. En forventningsafstemning mellem lærerne og pædagogerne ville anskueliggøre, hvilke roller de forventer hinanden indtager. I den forbindelse kunne den fælles forberedelsestid understøtte denne forventningsafstemning. Tid sammen vil kunne også gøre det nemmere for de to faggrupper at lære hinanden at kende.

Arbejdsliv

Lærerne oplever ikke nogen særlig forandring i forhold til deres arbejdsliv. De beskriver, at samarbejdet dog nogle gange kan give nogle frustrationer, da der er meget uklarhed i forhold til samarbejdet. De oplever stadig, at de er en form for arbejdsgiver i forhold til pædagogerne.

Pædagogerne oplever, at det at de nu skal arbejde i skolen har en del konsekvenser for deres arbejdsliv. De beskriver, at det har haft en positiv indvirkning på deres egen faglige udvikling, hvor de bliver udfordret på en positiv måde. Modsat giver pædagogerne udtryk for, at det slider på dem at have tre forskellige former for arbejde, skole, Klub og X2791 som alle også er på meget forskellige tidspunkter. Det har også haft økonomiske konsekvenser for dem pga. mindre aftentillæg m.m. jf. undersøgelsen fra efteråret 2016.

Overvejelser fremadrettet

Der bør være fokus på at skabe et ligeværdigt samarbejde, hvor man sætter begge fagligheder i spil i skolens læringsaktiviteter. Der bør være fokus på at skabe en tydelig kommunikation og forventningsafstemning. Derudover bør det overvejes, hvordan det er muligt at organisere samarbejdet, således at det opleves ligeværdigt for både lærere og pædagoger. Noget af den fælles forberedelsestid kunne med fordel sættes i spil i denne sammenhæng. Det bør også overvejes om ledelserne bør guide og følge samarbejdet mere.

Forslag til det videre samarbejde

Det bliver i interviewene foreslået, at der bliver lagt en plan for et helt år eller et halvt år der kan anskueliggøre, hvilke fleksdage man skal deltage i som pædagog. Det kunne overvejes om man skulle lave en form for mentorordning, hvor pædagogerne kunne tilknyttes en kontaktperson på skolen. Endvidere bør det overvejes om pædagogerne skulle have computere og have adgang til selv at kunne tilgå systemerne. Pædagogerne foreslog i deres interviews også, at der kunne laves forløb, hvor den samme pædagog kunne være med på flere fleksdage i træk. På den måde kunne eleverne opleve pædagogerne som en mere gennemgående figur, men det kunne måske også styrke samarbejdet. Skolelederne bør overveje, hvordan de kan understøtte arbejdet med at den fælles forberedelsestid, da den fælles forberedelsestid i lyset af interviewene, kan løse nogle af de udfordringer som medarbejderne oplever i forhold manglende tid til fælles planlægning. Dette kunne også påvirke oplevelsen af at have et mere ligeværdigt samarbejde.

Andre bemærkninger

I løbet af interviewrækken forekommer det, at visse udtryk og antagelser går igen. Heriblandt en indforstået forståelse af, at lærerne står for det fagfaglige, og pædagogerne står for det trivselsmæssige. Dette forekommer ikke som et udtryk for modvilje, men som en indforstået opfattelse af arbejdsdelingen.

Det forhold, at lærerne føler sig som arbejdsgivere for pædagogerne har affødt udtryk som "min pædagog" og en frygt for en såkaldt "radiatorpædagog".

